נספרדס פכילס · להכתיבו שנקשרה נפש בנפש: **גונדא** · גדוד: **ניפיורא נקיט נורא לאפיורא** · טוטל ומולך האחוקה לפני אפיפיור כולן מיני שרלה הן זה למעלה מזה: **קומא** · מלך: **שדי נייס** · כתיב וקריגן גויס: **אנטונינוס ורבי** · זה בת מעשו וזה בת מיעקב: **תורה** · לייטוג"ל בלע"ז: **צנון** · רפג"ל תורה אור בלע"ז·חיתון והיפוך מוטילין למאכל: **פלטי כס** · עושין אותו יום ליד קבר כל ימי בנו העומד תחתיו: **אלמא** · מדלא תני ר"מ טעמא בשריפה אלמא לאו חק העובדי כוכבים הוא לשם עבודת כוכבים: **ורבנן** · דתנו טעמייהו בה קסברי חוקה היא לשם: **ולא מדרכי האמורי** · אינה מדרכי האמורי לחוש לגלא תעשה כמעשיהם (שמות כג): **פשיבוסא פוא** · מי שנורפין עליו מרלין שמיתתו חשובה להסתכיבא להסתמיתה שקרפו עלה ופלחי לעבודת כוכבים: **בשלום תמות** · בגלקיהו כתיב: **שבעים מנה לורי** · משמע הכסף שרף לורי· משקל של טור והוא כ"ה סלעים והסלע ד' דינרים והדינר הוא משקל זהב קוסטנטינ"ה: **בשבעים מנה** · כלי תשמיש היו שוין שבעים מנה: **ומידי לאפרינא לא** · מפסדינן אלא כלי תשמישו: **עוקרין** · בהמה הגידין לבד שעל פרסותיה עוקר וחוזר לפוגרינ"ט בלע"ז: **בסוס שרכב עליו** · דהוא כלי תשמיש: **עיקור שיש בה טריפה** · שבהמה נטרפה בו אסור לעשותו ואף על פי שאין סופו ליהנות ממנה אסור לגרוס לבהמה טריפות בידים:

מנשר

מר *צנון מחתך אוכל חזרת מהפך מאכל קישות מרחיב מעיים, והא תנא *דבי רבי ישמעאל למה נקרא שמן קישואין מפני שקשין לגופו של אדם בהרבות? לא קשיא הא ברבי הא בזוטרי: יום הלידה ויום המיתה: מכלל דר"מ סבר לא שנא מיתה שיש בה שריפה ולא שנא מיתה שאין בה שריפה פלחי בה לעבודת כוכבים, אלמא שריפה לאו חוקה היא מכלל דרבנן סברי שריפה חוקה היא והא תניא *שורפין על המלכים ולא מדרכי האמורי ואי חוקה היא אנן היכי שרפינן והכתיב ובחוקותיהם לא תלכו? אלא דב"ע שריפה לאו חוקה היא אלא חשיבותא היא והכא בהא קמיפלגי: ר"מ סבר לא שנא מיתה שיש בה שריפה ולא שנא מיתה שאין בה שריפה פלחי בה לעבודת כוכבים ורבנן סברי מיתה שיש בה שריפה לא חשיבא ולא פלחי בה ושאין בה שריפה לא חשיבא בה, גופא

שורפין על המלכים ואין בו משום דרכי האמורי שנאמר בשלום תמות ובמשרפות אבותיך המלכים וגו' *וכשם ששורפין על המלכים כך שורפין על הנשיאים ומה הם שורפין על המלכים? מיטתן וכלי תשמישן, ומעשה שמת ר"ג הזקן ושרף עליו אונקלוס הגר שבעים מנה צורי והאמרת מה הן שורפין עליהם מיטתן וכלי תשמישן? אימא בשבעים מנה צורי, ומידי אדרינא לא והתניא *עוקרין על המלכים ואין בו משום דרכי האמורי אמר רב פפא סוס שרכב עליו, ובהמה טהורה לא והתניא *עיקור שיש בה טריפה אסור, ושאין בה טריפה מותר *ואיזהו עיקור שאין בה טריפה

המנשר

נתפרדה חבילה. אונקלוס בר קלונימוס איגייר שדר קיסר גונדא דרומאי אבתריה, משבינהו בקראי, איגיור הדר שדר גונדא דרומאי [אדרינא] אבתריה, אמר להו לא תימרו ליה ולא מידי, כי הוו שקלו ואזלו אמר להו אימא לכו מילתא בעלמא ניפיורא נקט נורא קמי פיפיורא, פיפיורא לדוכסא, דוכסא להגמונא, הגמונא לקומא קומא מי נקט נורא מקמי אינשי? אמרי ליה לא, אמר להו: הקב"ה נקט נורא קמי ישראל דכתיב "וה' הולך לפניהם יומם וגו' איגיור [כולהו] הדר שדר גונדא אדרינא אבתריה אמר להו לא תשתעו מידי בהדיה כי נקטי ליה ואזלי חזא מזוזתא [דמנהא אפתחא] אותיב ידיה עלה *ואמר להו מאי האי? אמרו ליה אימא לן את, אמר להו מנהגו של עולם *מלך בשר ודם יושב מבפנים ועבדיו משמרים אותו מבחוץ ואילו הקב"ה עבדיו מבפנים והוא משמרן מבחוץ שנאמר "ה' ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם" איגיור, תו לא שדר בתריה. "ויאמר ה' לה שני גוים בבטנך" *אמר רב יהודה אמר רב *אל תקרי "גוים" אלא גיים זה אנטונינוס ורבי שלא פסקו מעל שולחנם: לא חזרת ולא קישות ולא צנון לא בימות החמה ולא בימות הגשמים דאמר

צנון וחזרת לא בימות החמה ולא בימות הגשמים · והא דתמרינן בפרק כילד מעברין (עירובין דף מ.) גרלה צנון גרלה סס חיים והא תניא גרלה סס המות לא קשיא כאן בימות החמה כאן בימות הגשמים, ל"ל דמיירי הכא בגת שהוא סס חיים ועוד יש ספרים דגרסי התם כאן בעלין כאן בחמהות שהחמהות הם לעולם חיים והכא נמי מיירי בחמהות ואע"ג דתמרינן שרבי לא נהגה מן העולם אפילו בחלבא קטנה מ"מ מוכלי שולחנו היו רבים: **שלא** פסקו משלחנם לעולם. אין זה רבותא אלא שהיו מרבים סעודת שולחנם שהיו נריכין לאחוך ולהפך מאכל ולהרחיב בני מעייס: **ואי** חוקה היא היכי שרפינן · תימה מאי קפריך דלמא לעולם חוקה היא וכיון דכתיבא באורייתא לא גמרינן מינייהו דהכי תמרינן בפ' ד' מיתות (סנהדרין דף נב:) גבי מלות הנהרגין דדבנן תמרי בסייף בדרך שהמלכות עושה ור' יהודה סבר בקופין ותניא אמר להם ר' יהודה לחכמים יודע אני שמיתה מטולת היא זו אבל מה תעשה שהרי אמרה תורה ובחוקותיהם לא תלכו אמרו לו כיון דכתיב הריגה באורייתא אבן לא גמרינן מינייהו דאי לא תימא הכי הא דתניא הא דתניא שורפין על המלכים ולא מדרכי האמורי אבן לא גמרינן מינייהו דאי לא תימא הכי